

Proč je tak těžké navazovat vztahy?

Protože ještě nejste. Existuje ve vás vnitřní prázdnota a strach, že pokud s někým navážete vztah, dříve či později budete odhaleni jako prázdni. Proto se zdá bezpečnější držet si od lidí odstup; alespoň to můžete předstírat.

Nejste. Ještě jste se nenarodili, představujete pouze příležitost. Ještě nejste naplnění – a pouze dvě naplněné osoby mohou navázat vztah. Navazovat vztahy je jedna z nejlepších věcí v životě: znamená to milovat, znamená to sdílet. Ale dříve, než budete moci sdílet, musíte mít co sdílet. A dříve, než budete moci milovat, musíte být plni lásky, musíte láskou přetékat.

Dvě semínka nemohou navázat vztah, jsou uzavřená. Dvě květiny mohou navázat vztah; jsou otevřená, mohou k sobě navzájem vysílat své vůně, mohou tančit na jednom slunci a v jednom větru, mohou vést dialog, mohou si šeptat. U dvou semínek to možné není. Semínka jsou zcela uzavřená, nemají žádné otvory – jak by tedy mohla navazovat vztahy?

A přesně to je ta situace. Člověk se rodí jako semínko. Může se z něj stát květina, ale také nemusí. Všechno závisí jen na vás, co se

sebou uděláte. Na vás záleží, zda vyrostete nebo ne. Je to vaše volba – a každý okamžik musíte čelit volbě. Každý okamžik se ocítáte na křižovatce.

Milióny lidí se rozhodly, že nebudou růst. Zůstávají na úrovni semínka, v podobě příležitosti, která se nikdy neuskuteční. Nevědí, co je to seberealizace, nevědí, co je to sebeuskutečnění, nevědí nic o bytí. Žijí zcela prázdně a zcela prázdni umírají. Jak mohou navázat nějaký vztah?

Odhalí vás to – vaši nahotu, vaši ošklivost, vaši prázdnotu – zdá se, že je tedy bezpečnější zachovávat si odstup. Dokonce i milenci si udržují odstup; zacházejí daleko jen do určité míry a mají se na pozoru, aby si nechali zadní vrátka. Mají své hranice, které nikdy nepřekročí a zůstávají jimi spoutáni.

Ano, existuje u nich jakýsi druh svazku, ale ten není o vztahování, je o vlastnění: muž vlastní ženu, žena vlastní muže, rodiče vlastní děti a tak dále. Ale vlastnit neznamená mít vztah. Ve skutečnosti vlastnit znamená zničit všechny možnosti vztahování. Máte-li vztah, pak respektujete; nemůžete vlastnit. Máte-li vztah, panuje ve vás velká úcta. Máte-li vztah, dostáváte se opravdu velmi blízko, do hluboké intimity, přesahujete se. Přesto svoboda druhého není zasažena a on zůstává nezávislým

individuem. Vztah je mezi já a ty, ne mezi já a ono – je to překrývání, pronikání do sebe, ale v jistém smyslu je to stále nezávislost.

Chalíl Džibrán říká: „Bud'te jako dva sloupy, které podpírají jednu střechu, ale nesnažte se jeden druhého vlastnit, zůstaňte nezávislí. Podpírejte spolu jednu střechu – a tou střechou je láska.“

Dva milenci podepírají něco neviditelného a něco nesmírně hodnotného: poezii bytí, hudbu vycházející z nejhlubších zákoutí jejich existence. Podepírají ji oba dva, podepírají spolu harmonii, ale stále zůstávají na sobě nezávislí. Mohou se vydat sobě navzájem, protože mezi nimi nevládne strach. Vědí, že jsou. Znají svou vnitřní krásu, znají svou vnitřní vůni; nepanuje mezi nimi žádný strach.

Jenže obvykle strach existuje, protože žádnou vůni nemají. Když se před někým odhalíte, budete cítit. Budete cítit žárlivost, zášť, hněvem a chtíčem. Nebudete v sobě ukrývat vůni lásky, modlitby a soucitu.

Miliony lidí se rozhodly, že zůstanou na úrovni semínka. Proč? Pokud se mohou proměnit v květiny a tančit ve větru, na slunci a měsíci, proč se rozhodly zůstat na úrovni semínka? Něco na jejich rozhodnutí je: semínko je mnohem zabezpečenější než květina. Květina je křehká, semínko křehké není; působí

silněji. Květinu lze velmi snadno zničit, stačí silný vítr a okvětní lístky odletí pryč. Semínko vítr tak snadno nezničí, je dobře chráněné a zabezpečené. Květina je vydána všanc – taková choulostivá věc, a přitom vystavena tolika rizikům: může přijít silný vítr, může se na ni spustit liják, slunce může hřát příliš silně nebo ji utrhne nějaký hlupák. Květině se může stát cokoliv, květině se může stát všechno, květina je neustále v nebezpečí. Zato semínko je v bezpečí, proto se miliony lidí rozhodují zůstat semínky. Ale zůstat semínkem znamená zůstat mrtvý, zůstat semínkem v žádném případě neznamená žít. Semínko je zabezpečené, ale přirozeně je bez života. Smrt je bezpečná, život znamená nejistotu. Ten, kdo chce skutečně žít, musí žít v neustálém nebezpečí. Ten, kdo chce šplhat do výšin, musí podstoupit riziko, že se může ztratit. Ten, kdo chce dosáhnout nejvyššího vrcholu, musí podstoupit riziko, že upadne a sklouzne dolů.

Čím větší je touha růst, tím větší riziko je třeba přijmout. Opravdový muž akceptuje nebezpečí jako svůj vlastní styl života, jako podmínku ke svému růstu.

Ptáte se: „Proč je tak těžké mít nějaký vztah?“

Je to těžké, protože zatím nejste. Nejdříve buďte. Všechno ostatní je možné až poté; nejdříve buďte.